

مقاله‌شناسی توصیفی یهودیت

علی اکبری چناری - محمدحسین محمدپور - رمضانعلی ایزانلو

(گروه ادیان و مذاهب اسلامی)

www.ketab.ir

اکبری چناری، علی، ۱۳۶۳ -

مقاله‌شناسی توصیفی یهودیت / علی اکبری چناری، محمدحسین محمدپور، رمضانعلی ایزانلو ، - مشهد: بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۳۹۳ .

ISBN 978-964-971-783-8

۲۲۶ص

فیبا

۱. یهودیت - مقاله نامه‌ها.

ج. بنیاد پژوهشهای اسلامی.

۷۱۳۹۲ م / ۷ الف / ۶۳۷۰ Z

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

الف. محمدپور، محمدحسین، ۱۳۶۱.

ب. ایزانلو، رمضانعلی، ۱۳۵۸.

د. عنوان.

۲۹۶ / ۰۱۶

۳۴۴۸۵۹۲

بنیاد پژوهشهای اسلامی
مجلس شورای اسلامی ایران

مقاله‌شناسی توصیفی یهودیت

علی اکبری چناری، محمدحسین محمدپور، رمضانعلی ایزانلو

(گروه ادیان و مذاهب اسلامی)

ویراستار: میثم محتاجی

چاپ اول ۱۳۹۳ / ۱۰۰۰ نسخه وزیری / قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

بنیاد پژوهشهای اسلامی، مشهد: صندوق پستی ۳۶۶-۷۳۵

مراکز توزیع:

تلفن و دورنگار واحد فروش بنیاد پژوهشهای اسلامی: ۲۲۳۰۸۰۳

فروشگاه‌های کتاب بنیاد پژوهشهای اسلامی، مشهد: ۲۲۳۳۹۲۳، قم: ۷۷۳۳۰۲۹

www.islamic-rf.ir

info@islamic-rf.ir

حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

۵		مقدمه
۹		۱. تاریخ
۲۰		۲. متون دینی یهود
۲۸		۳. تورات و قرآن
۴۱		۴. انبیای یهود
۴۷		۵. حضرت موسی (علیه السلام)
۵۹		۶. الهیات نظری
۶۸		۷. الهیات عملی
۷۶		۸. اخلاق یهودی
۸۵		۹. عرفان یهودی
۹۴		۱۰. متفکران یهودی
۱۰۸		۱۱. فرقه‌های یهودی
۱۱۱		۱۲. منجی
۱۱۱		۱۳. فرجام‌شناسی
۱۲۹		۱۴. یهودیت و سیاست
۱۴۲		۱۵. یهودیت و زن
۱۴۸		۱۶. یهودیت و اسلام
۱۷۹		۱۷. یهودیت و ایران
۱۹۴		۱۸. یهودیت و ادبیات فارسی

۴ مقاله‌شناسی توصیفی یهودیت

۱۹. نقد یهودیت ۲۰۳

نمایه موضوعی ۲۱۵

نمایه اشخاص ۲۱۹

www.ketab.ir

مقدمه

پس از انتشار کتاب *شناسی توصیفی مسیحیت* و *مقاله‌شناسی توصیفی مسیحیت*، *مقاله‌شناسی توصیفی یهودیت* و *مین گام* از طرح کلان مآخذشناسی توصیفی ادیان است که پیش روی خوانندگان قرار دارد. بررسی و جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی گوناگون دریافتیم که تاکنون درباره یهودیت مقاله‌شناسی توصیفی، صورت مستقل و تخصصی منتشر نشده است. از این رومی توان این مقاله‌شناسی را نخستین اثر در این زمینه برشمرد.

در این اثر، کوشیده‌ایم مقاله‌های چاپی رومی موجود در پایگاه‌های اطلاع‌رسانی بانک اطلاعات نشریات کشور^۱، پایگاه مجلات تخصصی^۲، پرتال جامع علوم انسانی^۳، پایگاه اطلاع‌رسانی حوزه^۴، پایگاه اطلاعات علمی^۵، نرم‌افزار نمایه و فهرست مقالات فارسی، طرح افشار را تا پایان اسفندماه سال ۱۳۹۱ شمسی معرفی و توصیف کنیم. شایان یادآوری است که این رویانم به اهداف شان اطلاع‌رسانی است و دارای بنیه علمی قوی نیستند، در این اثر، مورد توجه قرار نگرش است. پس از شناسایی پایگاه‌های یادشده، نخست همه آن‌ها را بررسی و فهرست نشریه‌های مرتبط با موضوع و استخراج و برای تکمیل کار، فهرست‌ها را با یکدیگر مقایسه کردیم. سپس، تک‌تک مقاله‌های موجود در نشریه‌های استخراج‌شده را بررسی و فهرست مقاله‌های مرتبط با یهودیت را استخراج کردیم.

در توصیف و معرفی مقاله‌ها، کوشیده‌ایم به محتوای اصلی مقاله، نکات برجسته و مهم، اهداف نویسنده از نگارش مقاله و نتیجه‌گیری آن اشاره کنیم. با توجه به اینکه مخاطبان این اثر، پژوهشگران و

1. www.magiran.com
2. www.noormags.com
3. www.ensani.ir
4. www.hawzah.net
5. www.sid.ir

دانشجویان ادیان و سایر علاقه‌مندان به این حوزه مطالعاتی هستند، برای دستیابی آسان و سریع آن‌ها به مقاله‌های مورد نظر و نیز شناسایی موضوع‌های پربسامد برای انجام پژوهش‌های آینده، مقاله‌های توصیف شده را موضوع‌بندی کردیم. به این منظور، با مراجعه به نظام رده‌بندی دیویی و کنگره، سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه ملی، الگوگیری از رده‌بندی اسلام و نیز مشورت با صاحب‌نظران حوزه کتاب‌شناسی و مطالعات ادیان و با توجه به درون‌مایه مقاله‌ها، آن‌ها را در نوزده موضوع جای دادیم که هر یک، فصلی از کتاب را به خود اختصاص می‌دهد. این فصل‌ها به ترتیب عبارت‌اند از: تاریخ، متون دینی یهود، تورات و قرآن، انبیای یهودی، حضرت موسی علیه السلام، الهیات نظری، الهیات عملی، اخلاق یهودی، عرفان یهودی، متفکران یهودی، فرقه‌های یهودی، منجی، فرجام‌شناسی، یهودیت و سیاست، یهودیت و وزن، یهودیت و اسلام، یهودیت و ایران، یهودیت و ادبیات فارسی، نقد یهودیت.

از آنجا که هر یک از این مقاله‌ها را با توجه به محتوای آن می‌توان ذیل چند موضوع گوناگون جای داد، یک موضوع را به عنوان موضوع اصلی مقاله برگزیدیم و سایر موضوع‌های مقاله‌ها را با نمایه موضوعی پایان کتاب مشخص کردیم. در ادامه، برای شناخت بهتر محتوای فصل‌ها و برطرف کردن ابهام موجود در موضوع‌بندی آن‌ها، اشاره به چند نکته را ضروری می‌دانیم:

در فصل «تاریخ»، علاوه بر بررسی تاریخی که به تاریخ تاریخی دین یهود و دگرگونی‌های آن در طول تاریخ، توجه داشته، مقاله‌هایی که به بررسی وضعیت یهودیان در کشورهای مختلف اختصاص یافته نیز گنجانده شده است. فصل «متون دینی یهود» هم، شامل مقاله‌هایی است که به بررسی متون رسمی یهودیت، مانند عهد عتیق و تلمود پرداخته و هم مقاله‌هایی که متون آپوکریفای دین یهود را معرفی کرده است. در فصل «تورات و قرآن»، افزون بر مقاله‌هایی که به مقایسه محتوای تورات و قرآن پرداخته، مقاله‌هایی که به موضوع‌های ویژه در این دو کتاب اشاره داشته نیز گنجانده شده است. در فصل «متفکران یهودی»، بخشی از مقاله‌ها به طور کلی به زندگی، آرا و آثار متفکران یهودی اختصاص یافته و برخی دیگر که بخش بزرگ آن را شامل می‌شود، به مقایسه اندیشه‌های متفکران یهودی و مسلمان پرداخته است که همه آن‌ها را ذیل این فصل آورده‌ایم. از آنجا که موضوع سیاست هم در یهودیت، سیاسی است و پیش‌تر کارهای مشابه در این زمینه انجام شده و از سویی تأکید ما بر مبانی دینی و اعتقادی یهودیت بوده، ترجیح دادیم این موضوع ویژه را در مجالی دیگر به صورت گسترده و تخصصی بررسی کنیم. با این حال، بنا بر اهمیت موضوع فصلی با عنوان «یهودیت و سیاست» گشودیم و برخی از مقاله‌هایی که جنبه سیاسی داشت، ذیل این فصل گنجانده شد.

در فصل «یهودیت و اسلام» مقاله‌هایی که حول سه محور رابطه پیامبر با یهود مدینه، مباحث

تطبیقی میان اسلام و یهودیت و موضوع اسرائیلیات نوشته شده‌اند، گنجانده شده است. فصل «یهودیت و ادبیات فارسی» مقاله‌هایی را که به متون فارسی یهود اختصاص یافته در دل خود جای داده است. وضعیت یهودیان ایران، چگونگی ورود آن‌ها به ایران، تأثیر و تأثر ایران و دین یهود و وضعیت یهودیان شهرهای مختلف ایران، در فصل «یهودیت و ایران» بررسی شده است و سرانجام فصل «نقد یهودیت» مقاله‌هایی را که به موضوع نگاه انتقادآمیز قرآن کریم به یهودیان و بحث تحریف کتاب مقدس پرداخته‌اند، شامل می‌شود.

رأی دیگر به افزودن بر موضوع بندی مقاله‌ها، آگاهی از رتبه علمی آن‌ها می‌تواند راهگشای خوانندگان باشد، بر آن شدیم تا بر علم این مقاله‌ها را با علائم اختصاری مشخص کنیم. از این رو، مقاله‌های علمی-پژوهشی با علامت اختصاری «پ»، مقاله‌های علمی-ترویجی با علامت اختصاری «ت»، مقاله‌های تخصصی با علامت «ص» و سایر مقاله‌ها را با علامت «س» از یکدیگر متمایز کرده‌ایم. بنای کار ما در رتبه بندی مقاله‌ها را به شرح زیر می‌توان مشاهده نمود.

شیوه تنظیم اطلاعات مقاله شامل این مقاله به این صورت بوده که نام خانوادگی نویسنده به عنوان سرشناسه قرار گرفته و سپس نام نویسنده با علامت «» پس از نام خانوادگی قرار داده‌ایم. در مقاله‌هایی که دو یا سه نویسنده دارد، نام خانوادگی نویسنده نخست، سرشناسه قرار گرفته و نام خانوادگی نویسندگان همکار به ترتیب آورده شده است و اگر مقاله‌ای بیش از سه نویسنده داشت نام خانوادگی نویسنده نخست، به عنوان سرشناسه و عبارت «و دیگران» را پس از آن افزوده‌ایم. پس از سرشناسه به ترتیب عنوان مقاله در گیومه، نام مترجم، نام نشریه، صورت کتاب، دوره نشریه، شماره نشریه و تاریخ انتشار آن و شماره صفحه‌های مقاله قید شده است. همچنین برای مقاله‌هایی که نویسنده یا نویسندگان آن‌ها مشخص نبود، عبارت «ناشناس» را سرشناسه قرار داده‌ایم.

در پایان بر خود لازم می‌دانیم از همکاری صمیمانه مسئولان بخش مطبوعات کتابخانه مرکزی و کتابخانه اسلامی و کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی سپاسگزاری کنیم.